

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

IN ROBERTI|| BELLARMINI SOCIETA-||TIS IESV, SECUNDVM TOMVM||
CONTROVERSIARVM,|| TRIPLEX INDEX:|| - PRIMVS scriptorum omnium in
hoc volumine|| citorum;|| ALTER difficiliorum locorum sacræ Scripturæ||
passim expicatorum;|| TERTIVS verò præcipuarum rerum, ac
senten-||tiarum, quæ in omnibus illis ...

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, 1599

VD16 B 1607

O.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54088](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-54088)

- Nuptiis secundis benedictio non datur, quia benedictio in
primis nuptiis data, non perit. 5.119.124
Nuptias esse bonas, & esse à Deo, probatur. 5.66

Nutritio.

- N V T R I T I O animæ, & præseruatio à peccatis, est præcipuus
effectus Eucharistiae. 3.523. vide de hac nutritione animæ. 3.
52.92.117.118.173.176.328.329

In spirituali refectione, non distinguitur cibus, & potus, sed
vna & eadem res, & nutrit, quod est cibi officium, & refri-
gerat, siue irrigat, & inebriat mentem, quod est officium
potus. 3.549.552.557

Nutritionis spiritualis signum, quod sit. 3.173.176.433. & 549

In liturgiis Græcorum peritur, vt panis ille consecratus per
effectū nutritionis spiritualis fiat etiam nobis corpus Do-
mini. 3.500

N v t v s aliquando vicem verborum tenent. 189.97.331.5.115.
118. & 120

O.*Obedientia.*

O B E D I E N T I A anteponitur sacrificiis. 1.340

Inobedientiam suam quomodo Adam compensauit. 4.374

O B I C E M ponere in Sacramentis, quid sit. 4.170

Oblatio.

O B L A T I O est genus ad sacrificium. 3.630. & in quo differat.
3.627. & 632

Oblatio externa est sacrificium. distinguitur autem duplex
oblatio. 3.630

Oblatio Christi cruenta in cruce, quia sufficientissima, & in-
finiti precij, non repetitur. ceteræ quia finiti valoris, repe-
tuntur. 3.659

Oblatio Christi per se, vel per suos Ministros, non quidem
cruentè sed aliquo modo, necessaria est ad æternum Chri-
sti sacerdotium. 3.659. & 660

Oblatio & immolatio dicenda est illa actio, qua Christi cor-
pus ad Dei honorem super mensam ponitur, vt consuma-
tur, (etiam si verbis non dicatur offero, vel offerimus) idq;

O s ad

- ad repræsentandam eiusdem Christi passionem. 3. 702. vide etiam 3. 701. 760. 817. 820. 884
- Oblatio panis & vini**, vt sit materia sacrificij futuri, & vt eam benedicat, & sanctificet Deus, orat illum sacerdos. 3. 876. 878
- Oblatio panis & vini** consecrationem præcedens ad integratatem, & plenitudinem sacrificij pertinet; non tamen ad essentiam. 3. 756. vide quæ sit ista oblatio in offertorio. 3. 839
- Oblatio panis consecrandi**, non iisdē verbis facta est à Christo, atque à nobis fit. 3. 756
- Oblatio quæ fit post consecrationem.** 3. 880
- Oblatio quæ fit cum participatione corporis Domini**, non definit esse vera & realis oblatio, licet sit alterius oblationis commemoratiua. 3. 720
- Oblatio gentium**, oblatio fidei, sacrificia sunt impropriè dicta. 3. 683
- Oblatio duorum minutorum** à sancta vidua facta. 3. 776
- Obtulit Christus peccata totius mundi, cùm instar agni immaculati in cruce immolatus est. 2. 84. & 110
- Oblatio priuatorum hominum soli Deo** facta excluditur à ratione sacrificij. 3. 632
- Oblationis nomine probatur nostrū sacrificium** esse verum, & proprium sacrificium. 3. 681. 682. & seq.
- Oblationis Christi** non quælibet iteratio excluditur, sed ea solum, quæ mortem ipsius requereret. 3. 746
- Oblationem visibilem Deo factam ministerio sacerdotis**, reiiciunt hæretici huius temporis, à sacrificio Missæ. 3. 637. 638
- Oblatione Eucharistiae honoratur Deus cultu latriæ.** 3. 706
- O C V L O R V M eleuatio Christo familiaris fuit.** 3. 508. & 839
- O D I V M peccati.** 4. 221

Oleum.

- O L E V M** Catechumenorum. 2. 140. 144. 151
- Oleum balsamo admixtum** eiusque consecratio. 2. 178. & 204
- Oleum**, quo vrebantur Apostoli ad vngendos ægrotos. 5. 11. & 12. vide v. Vnctio extrema, vide etiam 5. 17. & 26
- Oleo** comparatur Spiritus sanctus. 2. 180. gratia iustificans. 1. 272.

272. & charitas. 1. 180. vbi aliquæ proprietates olei enum-
rantur.
- Oleo sacro vt si solitus erat Pontifex in omni ferè consecratio-
ne Pontificali. 5. 61
- OMNES. hæc particula non semper in scriptura accipitur v-
niuersalissimè, pro omnibus hominibus, sed sæpe pro om-
nibus certi alicuius generis. 3. 579
- Omnis vtriusq; sexus. in his verbis non inesse barbariem pro-
batur. 4. 309
- OMNIPOTENTIA Dei. 3. 280. & seq.

Opus operatum.

- OPVS OPERATVM non est reprehendendum. 1. 174
- Opus operatum verè quid sit. 1. pag. 21. 175. 176. 177. usque ad
182. & 236. 3. 772. & 896.
- Opus operatum distinguitur à merito. 1. 15
- Opus operatum, quomodo excludat fidem, & motum inter-
num. 1. 179
- Ex opere operato duplex valor. 3. 772
- Ex opere operato conferunt gratiam Sacramēta nouæ legis.
1. 177. 187. & seq.
- Ex opere operato nullum Sacramētum legis naturæ aut scri-
ptæ iustificauit. 1. 237. & seq. sed utilia fuerunt ex opere o-
perantis. 1. 239. & 241
- Ex opere operato confert gratiam tā baptismus aquæ, quam
sanguinis. 2. 33
- Ex opere operato signum crucis operatur in dæmonibus ter-
rendis. 1. 321

Opus bonum, & satisfactorium.

- OPERA, quæ dicuntur vitæ, sunt opera iustitiæ, bona, ac vitæ
æternæ meritoria. 4. 200
- Opera non imputantur meritoria vitæ æternæ, sine charita-
te. 4. 203
- Opera iustorum sunt meritoria vitæ æternæ. 4. 372. 373. quo-
modo dicantur iustificare. 1. 235. & esse testimonia adeptæ
iustitiæ. 1. 63
- Opera bona cum fide magis profundunt quam sola fides. 3. 341
- Opera

- Opera bona, quæ à nobis fiunt, non intelliguntur nomine sacrificij à Malachia descripti. 3.680. & 681
- Opera bona, seu opera virtutum, non sunt sacrificia propriæ dicta. 3.621. & 622
- Opera bona Deo offerre, commune est omnibus piis hominibus. I. 140
- Opera bona pœnalia per spiritum Christi facta, ex condigno reatum pœnæ temporalis expurgant. 4. 405
- Opera nostra cooperantur tum in prima remissione peccatorum, quæ fit in baptismo; tum in secunda in pœnitentiæ Sacramento per modum impetrationis & dispositionis. 4. 410
- Opere nostro, ex diuinæ gratiæ auxilio procedente, salutem adipisci possumus. 3.893
- Opera laboriosa, quibus reatus pœnæ temporalis expiatur, sponte suscipi possunt. 4. 351. bonis autem operibus posse redimi reatum pœnæ temporalis. 4.348
- Opera laboriosa, seu pœnalia, quæ fiunt ad redimendam pœnam temporalem, cuius reatus sæpe remanet post culpam dimissam, verè satisfactoria dicuntur, atq; illis verè & proprie Domino satisfit. 4.365.368
- Opera laboriosa, quæ cum Dei auxilio fiunt à pœnitentibus, siue ex congruo, siue vt dispositiones, concurrunt, & profundunt ad culpæ remissionem, & mortis æternæ liberationem. 4.401
- Opera laboriosa iustorū ad reatum pœnæ temporalis requiruntur, vel saltem eorum votum. 4. 427.428
- Opera satisfactoria esse orationem, ieiunium, & eleemosynam. 4.360
- Opera supererogationis sunt Deo gratissima. 4.361.363
- Opera consilij & supererogationis, potest homo iustus facere per Dei gratiam. 4.400
- Opera Pœnitentiæ & afflictionis, suscepta pro animabus defunctorum. 2.37
- Operum bonorum, quæ post culpæ remissionem fiunt, præmium est plena peccatorum remissio, quoad omnem pœnæ reatum. 4. 418
- Opera quæ fiunt in peccato mortali, neq; sunt satisfactoria, neque

- neque vñquam futura sunt, etiamsi is, qui ea fecit, in gratiam Dei redeat. 4.406
 Opera mala, an valeant accusare credentem. 2.91
 Opera seruilia prohibebantur in festo azymorum: non tamē opera pietatis. 3.452. & 463

Oratio.

- Περσευχὴ id est, oratio, dicitur ab εὐχῇ, id est, votum, quia solent præmitti vota, id est, promissiones & oblationes ante orationem, ut oratio facilius impetraret. 3.775
 Oratio similitudinem habet cum incenso. 3.681.690.691.843
 Oratio potest esse meritoria, & satisfactoria: tamen ex se; & ex proprio officio est impetratoria. 3.775. vide quomodo comparetur sacrificio Missæ. 3.775.776. & quod sit opus satisfactorium vide 4.360. & seq. & 473. & seq.
 Ad orationem reuocantur, quæ Deo proximè exhibentur, vt laudes, gratiarum actiones, Contritionis & Confessionis actus. 1.316.4.361
 Oratio non est sacrificium propriè dictum. 3.681.682.712.713
 Oratio sacerdotis instituta est in veteri lege, ad facilius impletandum. 1.85
 Oratio sacerdotis tanquam persona publica pro vniuerso populo. I. 144
 Oratio prodest impœnitentibus per modum impetrationis. I.181
 Oratio est cæremonia immediatè cultus Dei. 1.316
 Oratio vocalis est cultus Dei. 1.330
 Oratio prodest ei, pro quo sit, etiamsi ille non adsit, nec sciat, quid agatur. 3.806
 Oratio ad cœlum expansis manibus. 3.839.840. vide etiam. 1.330. & 3.683
 Oratio flexis genibus exemplo Domini, & aliorum. 1.316.331. & 3.840
 Oratio peccatoris pœnitentis, non est inanis apud Deum; sed eum placat, & veniam impetrat. 4.187
 Oratio fieri potest pro omnibus quantumis pessimis peccatoribus in hac vita. 4.219
 Oratio difficulter exauditur pro peccato ad mortem, id est, grauiſ.

- grauissimo, ex illorum videlicet genere, quæ ordinatiè nō remittuntur. 4. 222
- O**ratio, quæ sit pro remissione peccatorū ab eo qui nondum habet charitatem, non est frustrā. 4. 233
- O**ratio serui Dei aliquando non exauditur, aliquando verò exauditur. 4. 349
- O**ratio fieri potest pro dormiente, inde uoto, & impoenitente. 3. 895
- O**ratio fidei aliquando intelligitur oratio dictata à fide, & quæ sola fide intelligitur. 5. 17
- O**ratio nostra ad Deum ascendit per Christum. 3. 882
- O**ratio Sanctorum, est vnum ex mediis nostræ salutis. 3. 795
- O**ratio a dirigitur ad Sanctos in Missæ sacrificio. 3. 794
- O**ratio Deo sit, ut gratam habeat orationem. 3. 683
- O**rationis actibus, cum speciali Dei auxilio factis, mereri aliquo modo possumus ipsam remissionem peccatorum, & gratiam bene operandi. 4. 189
- O**rationi, quomodo scriptura tribuat vim iustificandi. 4. 164
- O**rationes offerētium paruulos ante Baptismū, non gignunt fideim in paruulis, ut somniauit Lutherus. 2. 68. & 72
- O**rationes nostræ pro nobis ad Deum, & Sanctorum preces pro nobis, non sunt superuacaneæ. 3. 797
- O**rationes & audes Deo offerre, commune est omnibus piis hominibus. 1. 140
- A**d orationem multum confert ieunium. 3. 838
- A**d orationem adhibita est manus impositio. 5. 36
- Solis precibus homines iustificari, nō Sacramentis, fuit hæresis Messalianorum. 1. pag. 3. & 183
- I**ntegro anno aliqui in oratione stabant. 4. 364. integro die. 4. 362
- O**RATIO DOMINICA ita composita est, ac si dicēda esset solum à multitudine congregata. 3. 814
- O**rationem Dominicam addebat Apostoli post consecrationem Eucharistiae. 3. 490. 753. 757. 785. 786. & 861
- O**rationem Dominicam, aliqui ad canonem Missæ pertinere sunt opinati. 3. 892. legitur autem post canonem, & habetur in omnibus liturgiis. 3. 892
- O**ratione Dominicæ potest satisfieri pro peccatis venialibus. 4. 391

ORDI-

ORDINIS Romani liber antiquissimus, & quo tempore scri-
ptus. 3.573. & 864

Ordinis Sacramentum.

- ORDINATIONEM Sacramentum esse probatur ex diuinis
literis. 5.34.
Ritus, externumque symbolum in hoc Sacramento est ma-
nus impositio. 5.34.55
Mandatum, & institutio. 5.35.38.1.294
Ordinationem Sacramentum esse à Christo institutum. 5.38.
39. Deinde probatur ex traditione Ecclesiae. 5.40. ex ratio-
ne. 5.43
Ordinatio vocatur à Græcis *χειροτονία*, id est, manus im-
positio. 5.36. & 57. & cur semper à Paulo ordinatio vocetur
manus impositio. 2.187
Ordinatio vera non habetur apud hæreticos, vnde ab illis or-
dinati cessare debent ab exequitione ordinum, ac si ordi-
natū non essent. 3.513.514.515.5.39
Ordo an excellat omnibus Sacrementis in aliquo particula-
ri. 1.313. & cur ponatur sexto loco. 1.313
Ordo necessarius est, non singulis hominibus, sed ipsi Eccle-
siæ in uniuersum, necessitate medijs simpliciter, posita diui-
na institutione. 1.123
Ordo imprimis Characterem. 1.270. & non potest repeti si sit
semel ritè collatus. 1.270.278.279.280
Ordo facer impedimentum est dirimens contractum Matri-
monium. 5.217
Ordines omnes sunt Sacra menta. 5.52.53
Ordinis sacerdotum institutio, Episcoporum quidem in A-
postolis, & Presbyterorum in LXXII. discipulis. 5.50
Ad sacros ordines non possunt promoueri Bigami. 5.125
In ordinatione Presbyterorū confertur potestas consecran-
di Eucharistiam, quæ dicitur potestas in corpus Christi; &
potestas absoluendi à peccatis, quæ dicitur potestas in cor-
pus Christi mysticum. 5.43.57
Ordinationem Presbyterorū conuenit inter omnes Catho-
licos, esse verè & propriè Sacramentum. 5.44
Ordinatio episcopalis Sacramentum est verè & propriè di-
ctum. 5.44. & seq. & est cœlēmonia imprimens nouum cha-
racterem spiritualem, & conferens gratiam. 5.45.46
Ordi-

Ordinatio episcopalis integra consurgit ex duplice ordinatione, & charactere episcopalibus, & perfectus, non est una simplex qualitas, sed quid compositum ex duplice charactere.
§. 48. vide v. Episcopus.

De Diaconatu, & subdiaconatu. vide v. Diaconi. 5. 49. & ss;

Ordinationis materia est aliquid signum sensibile. 5. 54

Ordinationis forma sunt illa verba quae dicuntur, dum illud signum exhibetur. 1. 96. 5. 54

Non solum instrumentorum porrectio, ut calicis, & patenæ in Presbyteratu, & libri Euangeliorum in Diaconatu; sed etiam manus impositio est materia essentialis Sacramenti Ordinis. 5. 54. & seq.

In manus impositione ordinatoria datur gratia, & Spiritus sanctus ad potestatem ministrandi Sacraenta. 2. 172

Dux cæremoniæ præcipuae conferuntur ab Episcopo in ordinatione, porrectio patenæ cum hostia, & porrectio calicis cum vino, cum illis verbis; Accipe potestatem offerendi sacrificium, &c. altera est post Missam, nimis manu impositio, cum illis verbis; Accipe Spiritum sanctum, &c. 5. 58

Vtraque cæremonia est essentialis, & per unam confertur una potestas, & per alteram altera, siue sint duo characteres, siue unus, qui in secunda cæremonia extendatur. 5. 58

Effectus Sacramenti Ordinis, est potestas spiritualis perpetua, in cuius signum imprimitur character, & datur gratia gratum faciens. 5. 57

Ordinatio à muto, vel ab absente Episcopo conferri non potest. 5. 113

Ordinatus Episcopus ab Angelis, S. Amphiliocius. 1. 134

Cæremoniæ ordinationis sunt vñctio, & rasura. 3. 61. 62

Origenes.

ORIGENIS hæresis, quod omnia peccata Christianorum sint peccata in Spiritum sanctum, refutatur. 4. 214

Item peccata non tolli per baptismum, sed tantum tegi, tolli autem tandem per mortem, confutatur. 2. 82

O S C U L U M altaris, osculum Euangeli, & Ministri, & per eum vniuersi cleri. 3. 84

O T H O Imperator creatus ab Innocentio III. & deinde depositus ab eodem. 1. 266
Otho-

- Othonis signum contritionis in morte. I. 266
 O v i v m , seruorum, & militum est signari charactere. I. 271.
 275

P.

Pactum.

- P A C T U M factum cum Abraham de circumcidendis masculis. I. 252

- Pactum Dei cum Hebræis confirmatum sanguinis aspersione. 3.99.672. & 673

- P A N I S seu vox ἄρτος ab eleuando aut ab accidentalí conditione sumpta est, aut nō dicitur ἄρτος, quia eleuetur per fermentum; sed potius, quia eleuet naturam humanam nutriendo, & augendo corpora nostra. 3.471

- Panis nomen apud Hebræos frequenter intelligitur omnis cibus. 3.55.135. & 399

- Panis nomen in scriptura commune est ad Azymum, & fermentatum. 3.471

- Panis nomen variis modis accipitur apud Ioan. cap. 6. 3.54. & 170

- Panis nomen variis modis accipitur à Paulo in eodem capitulo. 3.134.135.399.400

- Panis nomine mysticè intelliguntur sermones Christi, seu verba Dei non visibilia, sed audibilia. 3.165

- Panis propositionis. 3.109.524.527. & 552

- Panis quo roboratus est Helias. 3.34

- Panis multiplicatio à Domino facta. 3.49.69. & 563

- Panis benedictio in Emaus. 3.563. & 564

Panis Eucharisticus.

- P A N I S cur dicatur Eucharistia. 3.135.144.172.178.256.398

- Panis Eucharistiae corpus Christi verum & mysticum significare debet. 3.79

- Panis consecratus, ex multis granis tritici factus, significat vñionem fideliūm. 3.483

- Et quatenus constat ex farina & aqua, significat vñionem Christi cum Ecclesia. 3.549

P

Panis